

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma	3 K.
Ameriko	6 K.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Ježovoga pri
KLEKL JOŽEVI,
vpok. pleb. v Čerenovcih,
Gorfeld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomu
moro pošilati.

za naročnike Marijina lista, je Novin cena če
se jih od štirah večna eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov . . . 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijina
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filere.

Tetra Bog šče boj?

Nevem. Mislim ka v nekšo formo
šče!

Bog je šeo človeka stvoriti: Vst-
vorime človeka po svojoj podobi". Pa
je Bog šeo pokaštigati človeka: „Po-
voden bom poslao na zemlo, da po-
končam vse meso... vse ka je na
zemli, naj vzeme konec“ (Gen. VI. 17.)
Vso meso, vse po poželenji tela živoče
je pokončao. Tak je šeo i tak je
včino.

Šeo je pokaštigati Sodomo i Go-
morrho i okoli ležeča mesta: „Kri-
čanje z Sodome i Gomorrhe k meni
prihaja i njih hūdobija je grozno ve-
lika, poglednem, jeli je hūdobija njihova
tak velika.“ (Gen. 18, 20.)

Pa je pokončao Sodomo i Go-
morrho. Požgao je vso, ka je v
njima bilo!

To je prva vrsta volé bože: Ka
zráven šče pa ka šče, to se včasi
zgodi.

Je pa druga vrsta njegove volé:
Pred ništernimi letami je na otoki Mar-
tinik ogenj včvdaro na okolico pa z
brega tekoča lava i vroči pepéo sta
zasipala najlepše krajine pa sta pod
sebē zakopala 80 jezér lúdi. V Mes-
sini — na Taljanskem — je prišeo
potres, lúdjé, bežijo proti morji pa glej,
valovje morja se zdignejo 8—10 met-
rov visoko, se vlejéjo na mesto i lú-
di, pa v 5—6 minutaj je lepo mesto
podrtina pa pod podrtinami 250
jezér mrtvih leži.

Je to Bog šeo? Edno je vsako-
jački gotovo: Bog je to naprej vido,
ka do naturne moči tak delale pa njim
je ne prepovedao, nego je dopusto, naj
se zgodi. On zná zakaj. Pa či bi pítali
tiste lúd, šteri so tam prejšli, oni zdaj
že tudi prav znajo zakaj. Pitati jih ne
moremo — prejšli so.

Smrt je pred dobrim ne nevarna,
samo pred grešnikom.

Pa je tréta vrsta bože volé, šteri
to právi: „Bog nešče smrti grešnika,
nego naj pokoro dela pa naj žive!“
Čaka Bog na grešnika, pa dokeč se
ne spuni mera njegove hūdobije, tečas
njemi mir dá za volo svoje smilenosti.
Po takšem Bog potrpí z grešnikom i nje-
govov hūdobijov. Celo to trpí, naj dobri
trpijo od i za volo grešnikov.

Tak je trpo smrt Ábelovo, tak
preganjanje proro kov, tak svoje krížanje,
kda je hodo kak človek na zemli.

Pa to je tréta boža vola.

Bog ali šče kaj zráven, ali ne
mára, či se kaj zgodi, ali pa mára, liki
záto li potrpí, ár je njegova vora ešče
ne prišla.

Z šterov té troje vrste vole šče
Bog denéšnji boj, što bi znao to po-
vedati?

Edno je gotovo — z šterov štěč
šče, li šče, ár či samo na telko šče,
ka ga trpí pa včasi ne stopi proti, li
nam stem zgléd dá, ka ga moremo
tudi mí trpeti se naslánjajoč na njegovo
sv. volo ino z prignjenim šinjekom
vlečti járem bože sv. volé.

Gospodne Bože! Tí trpíš greh boja,
tí ščeš pogubljenje vnožih na zemli
dnes — naj bo tvoja Sveta vola. Zve-
lčaj je, kí se za pravico vojskújejo i
za njo svojo krv prelejéjo pa podigni
k sebi srca vseh, od šterih si dokon-
čao, naj v živlenji ostanejo.

To naj bo naša molitev.

Bojna.

Zmagovito idemo naprej. Pri Drači
(Durazzo) smo talijane i njuve zavez-
nike že zbili i je rivlemo vsikdar dale
dol. Na Francozkem so pa nemci zav-
zeli en del trdnjave Verdun. Daj nam
po teh zmaghah smileni Bog hitrej priti

k srečnemu konci, k zmagi, po šteroj
se Bog odiči. Poročila z bojišč so
sledeča:

Albansko bojišče. Drač naše čete
napadajo. Pristanišča so v močnom
ognji štukov, sovražne ladje se težko
bližajo mesti. Talijani so mogli od
mesta na sever pobegnoti. Čeravno so
se talijanske vojne ladje prikazale pred
mestom, so naših napadov ne mogle
ovirati. V tej bojah so naši više 700
talijanov zgrabili i 5 topov zaplenili.
— Talijani so Drač spraznili, vojsko i
strhivo v Valono spravili.

Francozko bojišče. Kre reke Maas
pred trdnjávov Verdun so nemci fran-
coze obladali, njuve vtrdjene posto-
janke zavzeli, 10 jezer vojske zgrabili
i z naskokom (sturm, roham) zavzeli
Donaumont trdnjavo, šteri je Verdun
na severozihod branila. — V Champag-
nei so francozi u 250 metrov širini
nazaj dobili odvzeti strelni jarek.

Na drüghih bojiščah je nikše po-
sebne spremembe ne bilo. V Bukovini
je na tri metre globoki sneg, zato je
vse mirno postalo.

Dom i svet.

Budapest. V Zbornici velikašov
so vse tiste pravde sprejete, štereh je
državni zbor razprávlao. Naš milostiven
višji pastir grof Mikes Janoš je v
lepom govoru opominao vlado, naj
krčme zapira, naj ne da prilike vojakom
svoje domače pohájajočim v njih
zadušiti i zapraviti tiste lepe jakosti,
štore so v boji kazali. Lepi govor ob
priliki v celoti objávimo.

Hollandija. Povoden narašča. Samo
je ešče eden šanc celi, šteri brani
glavno mesto. Če toga podkopa voda,
de Amsterdam lepi poplavlen. Vojaki
noč no den delajo, naj nesrečo zabrá-
nijo, samo ka vudne njim pri deli teš-
ko dela dela sneg, ka njim oči jemljé.

Pismo na bojišča.

Drági vojaci, dugo sem vas iskao po tom púklavom sveti, komaj sem vas najše pod zemlov. Sem ne znao, kaj za velike stvári je to zemlo prerovalo, — ve pa krtov tak veliki li nega — ; zdaj vidim te, to ste vi napravili, to so tisti strelni jarki, od šterih smo že teliko pisali, to tista zakritja, kam sovražnik noč no den meri. Dol si sedimo zdaj, dragi bratje slovenski, pa si pogučavlimo. Že davno sem nameno vas obiskati, da mi je pá ne bilo mo- goče. Vi ste vsi odišli, ostali so samo mladi pa stari domá, z temi je pa križ pa nevola, to tak znate. Mladi ne bogajo, stari so pa slabí. Mladost norost, starost slabost, kak pravi naš slovenski pregovor. Ali zdaj, da so spoklali po vesnicah — no ve kak znam, ništorni falat je k vam tudi priróvkao — to samo potihoma povem, pošta se naime srdi, pa ne brez zroka, na takše zavitke — , pravim zdaj je bole čas, ár so kolne minole, i vas pohodim. Prineseo sem z sebov vnogo pozdravov od vseh slovenskih hiš, z Dolenskoga, Ravenskoga, Goričkoga. Ešče z Bakarskoga so kričale za menov vaše žene i matere: mojemi tudi nesite pozdráv. Luteranke i katoličanke so me oprosile z celov drúžinov vred, naj vam povem, da vas srčno lepo dájo pozdraviti, kúšnoti kak svoje možé, siné ino brate. Ljubézen se je žarila iz vsakoga obrazu i to sem prineso za pozdráv vam, lúbi vojáki, z slovenskoga doma.

V zadnjem mojem pismenom obiski je stalo, da spunjávanje dužnosti nam dúšo reši betega i smrti. Zdaj vam pa pri denem to: z lübeznosti moremo spuniti svoje dužnosti. Ljubézen me je poslala k vam, ljubézen vam nosim,

Dogodki iz vojske.

Pobožen vojskovodja.

Francozki general *Vollars* je nevarno ranjen. Bojazliv del njegove komande njemi nasvetuje, naj se skrivoma spove i ne očitno, ka s svojov pobožnostjov na razkači nevernih pajdašov.

Pobožen general je na té nasvet lepe reči odgovoro: „Ne tak, prijáli moji; če me je vojska ne vidila mreti, kak junaka na bojišči, naj me konči vidi kak dobroga katoličanca iti z sveta. Bojazlive, nikodemské dúše dnes den so pisanoga krajcara ne vredne.“

Zednim je dao zapoved, naj včasi ido po spovednika, vojáki pa naj molijo za njega i njemi sprosijo božo pomoc k zadnjemi stopáji.

Ijubézen želem, po njo sem prišo. Delajte, trpite, molite, vojskujte se, dragi vojaci, z lübézni. „Lübézen je véz popolnosti“ (Kol. III. 14.) pravi sv. pismo. Popolni, právi vojaci ste te, če ljubite svoje dužnosti. Stere so pa té?

Podpora.

Od podpore je dosta nevednosti, neznanosti, včasi tudi kaj krivice, dobičkaželnosti. Pita eden, pita drugi. Vsakom spozosed je ne mogoče odgovarjati, zato znova objavimo v Novinah zakon od podpore. Vsaki naj si té Novine dobro shrani i je te pogledne, če se ne de dobro znao vospoznati pri podpori. Ravnotak naj shráni tudi tiste številke Novin — dnestjedna je zadnja, — v šterih je popisana pokojnina, ali penzia i podpora za ostale sirote pokojnoga vojaka.

I. Što ma pravica zahtevati podporo?

Samo tisti má pravico zahtevati podporo za svojim vojakom a) *koga je voják hrano z svojim zaslúžkom*; b) *če nema nikšega služa, iz šteroga bi se lehko preživo, ali čeravno ma služ, je té nezadosten za njegovo preživljenje*.

Kaj z toga shája? To, ka nemajo pravice i grešijo proti državnoj právdi, kak proti božoj tiste osebe, štere májo bogate stariše, ki je hranijo po odhodi možá v boj rávnotak, kak so je prle, zato ka njim zdaj tak delajo, kak so njim prle delale z svojim možom. So prle doble plača za delo? Ne; ne one pa ne mož, je te že te zet, ali sin. Ve do erbali. To je bila prle plača i je zdaj tudi. Podpora je ne plača za boj. Za boj dá vojáki časno plačo kralj, vsakom ednako, poleg njegove časti, nebesko plačo pa Bog. Za žene oné ne

slüžijo nikaj. Ne so šli v dero ali tabor. Šli so branit domovino, naj je neprijátel ne opustoši, žene i deco, stariše i roda ž njé ne prežene. Sirotam ide samo podpora, štere nemajo z koj živet. To zapovedava svetski i boži zakon. Naj ne trga zato kmečka hči krúha siroti z vüst, naj ne gúli, ne slači sirote decé, štera za volo njé niti pomoči ne dobijo. Bogá naj se boji. Siroti odtrgami filer nebo kriči. De bogaticam povoli, če do širote želele naj se tisti penezi med njé tudi delijo, za štere so one márho odale ali zrnje! Jeli ne? Pa pravica bi tak bila. Da će siroti ti jemlés tisto. s koj ona živé, te ona tudi má pravico tisto tirjati od tebé, z koj ti živés, pa kaj ti je še odviš.

Iz pisem naših vojakov.

Slovenske hižičke.

Vu lepoj krajini slovenske doline Tam poleg pri cesti hižička se stisne... Hižička je lepa a jako žalostna Nega že dugo v njej lüboga ajteka. Pred Križom v toj hiši kleči ino moli Žena... ; deca kre njé stiskava se k stoli Máli so ešče vsi, krúha potrebni vsi, Delat ne vejo še..., „Jezuš očo pusti!“

* * *

Tam poleg pri cesti hižička stoji, Vu njej pa má mati skuznáte oči Se joče za moža, ki vzela ga smrt Samo en tjeden, da vu grob je zaprt, Se joče za sina, jedin'ga siná, Ga krugla morila tam daleč svetá...

* * *

Tam poleg pri cesti hižička stoji Slovenska drúžina pred križom kleči, Za sinke no brate prosijo Boga, Naj skoro, no skoro domo njim je da,...

Sirotic usmili se mojih...

Krugle grmijo, nebo se žari, v meglenoj dolini mož milo ječi. Sovražnik zadeo ga je blúzi pri srci, ki vsikdar pomenje zdihavle in bije, a bije v lübezní do žene, dece...

Oči otemnevajo, roke se sklepajo, lampe se giblejo, srce govori, rekoč: Jezus... sirotic usmili se mojih...

R. J.

Božično drevo na grobi.

V Pešti na centralnom pokopališči se zgodilo. Edna drúžina ide h grobi z božičnim drevom, dovica mati, petero male dece, dedek pa mamica. Božičnico denejo na grob, sveče vužgejo na njem i začnejo moliti za pokojnoga vojaka, očo sinu, moža šteri je tam počivao. Z ihtečim glasom je dokončao stari oča molitev z temi rečmi: „Gospod, daj mojemi sini večni pokoj, nam pa vdanost v tvojo sveto volo!“

Sveče so vgasnole, oči se mokrijo, najstarejše dete nemilo spregovori: „nemamo oče“... „Mamo ga, mamo, odgovori to najmenše, mamo ga pri nebeskom ajteki,“ pa je ma nébo kazalo. — I v potrilih srcach se je vužgal vúpanje večnoga blaženstva, kje z svojim pokojnim vküppridejo.

Na vejo, ka njuv je že dugo domá,
Ka v nébi že gléda oj, lübga Boga.

* *

Slovenske hižičke, lübleni nam domi
Vi našega srca doneči ste zvoni,
Zvonite, zvonite, v molitvi zvonite
Rože Marijine vojakom pletite,
Madenci, mladenke, ostáli domáči
Odrašeni starci, vi gingavi mlajši
Oj čislom zvonite z slovenskih hižičk,
Da pridemo domo tak hitro kak blisk.

(Kühar Jožef z Motovilec, domobranec 20. pešpolka.)

Bojna pesem.

Ta pesem pisana
Novembra meseca
Gda je bila velka bitka,
Nam vojakom teško britka.

Ruse smo stivali
Kama smo je šteli
Od Lublina i Varšave,
Kde so ruske ceste slabe.

Slávno smo je gnali
Z vseh mest odtirali,
Smo slovenci domovini
Z dušov, srcom bili verni.

Bodmo dobro sioi
Našoj domovini,
Bijmo rusa i taljána,
Ka de stálna naša zmága.

Slovenska deča smo
Kak rožo ščipkovo,
Naj nas lübi domovina
Ta vogrska ke králevina.

Drági oča mati
Roke vam podati
Ne moremo, ne moremo
Smo skriti v zemlo zmržnjeno.
V Rusiji smo domá

Veseloga srca
Si mislimo na lübi dom
Kde glási naš se milizvon.
To pesem pošlejo
V svoj stári kraj domo
Oj slovenskih mater sini
Zalavski i medjimurci
Ki so v ednom ruskem seli
Sküpno bili vsi veseli.

(V imeni zalavskih i medjimurskih slovenskih vojakov: Hobar Stevan z Túrníšča i Nemeč Števan z Preloga.)

Veseli je slovenski jezik. „Z velikov zahvalnostoj njim dam na znanje, ka jaz Novine i Marijin List zredoma dobivam sem na bojišče, šteriva nas te že več obveselita. Prosim vas, li pošilajte nam jihva nadale. Na tom krvávom bojišči nas veseli naš slovenski jezik.“ (Bačič Ferenc, četovodja v 18. dom. pešpolki.)

Naši slovenci pri zavzetji Lovčena i pred Dračom. „Dostakrat smo bili v velikoj nevarnosti ali občuvalo nas je Presv. Srce Jezušovo i Bl. Marija, ostali smo živi i zdravi še slovenci z našega krája večinoma. Oktobra 6-ga smo stopili prek Drine v Srbijo. Dva meseca smo se v njoj vojskivali i tüdi skoz po njoj prišli. Decembra 7-ga smo više Grada prek meje stopili i prišli nazaj v Sarajevo 12-ga poldne; 14-ga smo se podali iz Sarajeva v Dalmacijo do Zelenika, odtod pa šli peški v Belo, kje smo si dva tjedna počivali. Januara 1-ga smo sedli na ladjo i se pelali pred goro Lovčen. Tü smo stopili v službo pred neprijatela. Služba je bila mučna. Črnogorcom se je posrečilo večkrat naše obrožiti i je z sebom odnesti. Ta služba je trpela 8 dni. Januara 8-ga so nači topničarje že zaran začeli strelati, mi pa v bojnoj črti proti sovražniki. Štuki so tü tak pokali, ka poleg njih ne bi bilo mogoče nebeske grmelenice čuti. Strahovitna noč je bila to, ali dober Bog nam je pomagao, ka smo te previsiki breg Lovčen zavzeli z malimi zgubami. Kde sem jaz svoje ljude pelao, sem najšeo 9 topov črno-gorski, štere so povrgli, pa dosta striliva i granat. Od Lovčena do Ćetinje smo šli za njimi. Januara 20-ga smo že prehodili celo Črnogoro i šli skoz Virpazar, Staroga Barija i Antivarija v Škadar (Škutari), štero Albansko mesto so črnogorci v tom boji zasedli. Januara 27-ga smo prišli sem, odtec pa šli na goro Velika Brdica, kje smo štiri dni počivali. Zatem smo dale šli po Albaniji i prišli v Allesso, odtod pa pred Drač (Durazzo) prišli, štero mesto, če de nam Bog pomagao, tüdi obládamo.

Med tem lüdstvom so tüdi katališanci, šterim je Bog pamet presveto i se ne vojskujejo proti nam, ešče nam pomagajo. — Srbi kapljejo, kak mühé. Kde li se najde mrtev srb ne samo od krugle, nego i od glada. Mrtvih konjov pa na jezere leži kre cest.

Jako želemo te blaženi mir. Kalendar sem prija, Marijin List i Novine tüdi vdáblamo štere žmetno čakamo i se nam düša veseli, kda je do rok dobimo.“ (Gabor Pavel, desetnik v 20. domobranskem pešpolki.)

Rad bi čuo slovenski: „Podpisan stári vojak vas lepo prosim, visiko poštovaní gospod plebanoš, pošlite mi na moj naslov Novine. Sám sem med tujinskimi lüdmi vküper, med trdimi vogri, šteri so vsi še druge vere, jako bi rad včasi naš meterin jezik čuo. (Gomboc Anton iz 3. oper kommande.)

Od naših vojákov. Mrtev je: Dravec Ferenc z Bodonec v ruskem zavzetništvu. Srce Jezušovo bodi njemi smileno. — Vlovljen je: Škodnik Štefan z Domajinec, Kühar Mihál z Martinje, Hozjan Štefan z M. Polanc.

Na znanje Dolnjelendavčarom. Da je mogo naš dober širitel, Sobočan Ferenc tüdi pod orožje stopiti, se naznanja dolnjelendavskim naročníkom, naj svoje Novine pri njegovom sini, Matjaši iščejo vsako nedalo po ránoj sv. meši pri cerkvi.

Dühovne vaje v Celji letos ne bodo držane za nikoga.

Na szobočki rdeči križ so darovali iz jürjenske fare: V penezaj: Svetanič J. 1 kor., Lápoša Mihálj 1 kor., Lápoša Ferenc 1 kor., Mekiš Ferenc 1 kor., Pfleger Jožef 2 kor., Récek Ferenc 1 kor., Sbüll Ferenc 1 kor., N. N. 1 kor. 50 fl., Sinko Jánosha žena 2 kor., Lang Jožef 2 kor., Lang Maria 1 kor., Šangler Jožela 2 kor., Lang Maria 2 kor., Skledar Maria 1 kor., Bertalanič Ágnes 1 kor., Büček Mihálj 10 kor., Vküper 30 kor. 50 fl., Pšenico: Salamon András 6 kilo, Svetanič Mihálj 10 k., Činc Ferenc 11 k., Sračnjek Ivan 11 k., Kettler András 12 k., vküper 50 kilo. Žito: Salamon András 6 kilo, Fartek Jožef 5 k., Turža Agnes 8 k., vküper 19 kilo. Grah: Kornhäusler Emilia 3 kilo, Filip Henrik 9 k. Sbüll Ferenc 10 k., Sinkó Károl 6 k., Fartek Jožef 5 k., Schádl Matjaš 5 k., Hebenstreit Emilia 14 k., Sračnjek Ivan 10 k., vküper 62 kilo. Pšenično melo: Hebenstreit Emilia 5 kilo. Zelje: Kornhäusler Emilia 4 glave, Sračnjek Ivan 4 g., Maria Leopold 8 g., Kettler András 4 g., vküper 20 glave. Súhi sád: Svetanič J. 3 kilo, Krumpič: Salamon András 13 kilo — Filip Henrik 9 k., Sbüll Ferenc 10 k., Sinkó Károl 6 k., Tuza Agnes 11 k., Püčkó Pavel 11 k., vküper 60 kilo. Jáboka: Svetanič Mihálj 12 kilo, Sbüll Ferenc 5 k., Fartek Jožef 3 k., Schádl Matjaš 4 k., vküper 24 kilo.

Slovo. Lübeznivi naš dühoven oča! Hvalen Bodi Jezus Kristus i Marija! Z temi lübeznivimi rečmi jih najobprvim lepo pozdravimo ino njim želemo lübo zdrávje od očo Nebeskoga. To svojo žalostno vest ujim tüdi naznanimo, ka mo mogli za kratek čas na to strašno bojno pole odpotüvati. Zato, lübi naš dühovni oča, želemo mi, da bi ešče mogli tozadnjokrat našo lübo domovino s kem počastiti. Vzememo zato od njih to malo slovo. Bog zna, ali pridemo več domo v té lübi naš slovenski kraj. Mi ostanemo Oči Nebeskomi, Mariji Materi i njim, lübleni oča dühovni, verni sinovje do zadnjega časa našega. Zbogom o ti lepa krajinu naša lüba slovenska zemlica, štera si nas odhranilo ino za vojake darovala i za bojno pripravila. Zbogom i ti sunčece milo, šteri si nam i sijalo ino naša srca grejalo pa zvédice svetle, štere ste

nam svetile i na nebi lepo blesketale. Mi že pripravljeni stojimo, da tebe, Domovina, branimo. Oz bogom ostanite vi, nasi dühovni pasteri ki ste nas vsigdar na dober navuk včili. Tüdi zbogom naši lübleni roditeli i vi lübi brački pa sestrice naše i vi sosegje. Kelkokrat smo vküp veselo spevali, kak nebeske ptice pod mili nebom.

O vé lübe naše sestrice, štere plelete venčke Mariji ino Jezusi na oltar za nas junake ino bračke, pa ve naše lüblene tivarišice zbogom ostanite z drobnov dečicov vréd štere smo vas u velkoj žalosti nehali. Našo domovino mo šli branit. Trgajte se rožice i plelite rožnivenec z dečicov, venčajte Marijo ka de ona naša lüblena mati, ka de nas čuvala od vse nevarnosti. Podajmo se mi pod njeni plašč, njen obraz, ka mo njeni pokorni sini do svoje zadnje vore i verni vejaki za našo domovino. (Vouri Ivan z Male Polane, Zver Števan i Zadravec Štefan ed Lipe, vojaki 25. stražarskoga bataljona.)

Pozdrav z bojišča. „Iz srca vas lepo damo pozdraviti, kak vas, slovenske pisatele, ki nam davate v roke Novine, nam slovencem ešče sem daleč na Rusko na bojišče. Veseli nas to vse slovence, z veseljom je vsi čitemo pavam ne moremo zahvaliti na vaših daraj. Prosimo vas, naznanite materam slovenskim 18 let starim vojakom, naj se nikaj ne žalostijo za nas, da čeravno smo mi slabí, nam močen Bog pomaga i ž njegovov pomočjov lepo skrb mámo na našo domovino vnoči i vudne v dobrih postojánkah. Zbogom vši slovenci“ (Čurman Štefan domobranec 18. pp.) — „Okrajina slovenska, jeli bom te vido več! Jeli ne pride v tužno srce moje protivnika meč? Oh mati draga, kak daleč si me dala, je li boš me vidla več? Jeli ne stoči sin v ruskoj zemli twoje krvi? Jeli ne detam meo grobeka, kde drugi stojezeri, križ na njem pa z bele breze? To si premišlavamo, matere slovenske i vas srčno lepo pozdrávljam pa vse slovence.“ (Kozár Janoš domobranec v 18. pp.)

Zdravejši bi bio vnoči človek če bi bol pazo na prebavo. Vnogoga mantra želočna bolezen, opeklina v obisti, riganje, stávlanje, zaprtina i druge prebavskie zmote. Drugi parabijo vznemirajoča sredstva za poganjanje, šteri čreva slabijo pa se njim človek tak privadi, ka vsikdar več jih more vzeti notri. Zato preporočamo Fellerove želodec krepčajoče, ráhe rebarbarske „Elsapilule“. Tem se ne privadimo, tek povekšavajo, krče odpravijo, prebavo pomágajo, napravijo stolec. — 6 škat-

lic franko 4 kor. 40 f., 12 škatlic 8 kor. 40 f. Jedino je Feller V. Eugen lekarnik dela Stúbica, Centrale 146. (Zagreb žup.). Fellerova „Elsa“ náprave so vnočokrat odlikovane z zlatimi i srebrnimi svinčnimi.

Najnoveše.

Drač je naš — Naši podmorski čuni so potopili dve angležkivi in dve francozkivi ladji — Več kak 1000 lüdi je prešlo — Nemci so eden angležki in dva francozkiva aeroplana dolstrelili — Na zapadnoj fronti je bil topniški boj — Nemški aeropelan je uspešno napadal francozki vojáški vlak.

100 litrov domače pijače Elpis!

Vkrepčevalne, téčne in žejo gasče si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškatelka, meta, pomeranče strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se piye poleti mrzlo pozimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 4.40 poštne prosto proti povzetji. Na 5 takših deležev se doda ena porcija brezplačno. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ar se delavci s tov pijačov okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgubili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno štev 85 Moravsko.

En karton za poskušnjo 10 litrov stane 70 fil., šteri se lehko pošljejo v štemplnah. Takši kartoni se dobijo za poskušnjo tüdi po vekših drogerijah.

Odpraviti

škodljivi vpliv, šteroga z nepoštenoga namena razglašena ponarejenja napravijo, ne pa nepotrebni reklám delati ščéjo te vrste. Zato znova povdajamo, ka je dobrodošiči „Elsa-Fluid“ te pravi, če ma znamek „Elsa.“ Če što ne bi poznač med naših čtevcov toga stárodavnoga, dobroga vrastva, naj opita svojega враčitelja, ka dobro dene, bolečino vtiša i vnoči krát je potrebno to sredstvo proti telovnim bolečinam, glavoboli, zoboboli, protiriskim betegom i drugim boleznostam. Ne vzemino spodobnoga imena rakij, tekočin, elikserov itd., nego pravog si naročimo pri Feller V. Eugen lekarniki, Stúbica Centrale 146. (Zagreb žup. Horvatska.) 12 malih ali 6 dupliških ali 2 specialniva glažkeca poštne prosto za 6 kron, 60 malih ali 30 dupliških ali 10 specialnih kantic poštne prosto za 25 koron. (Poganjajoče „Elsa-pilule“ so samo „Elsa“ znakom prave, 6 škatlic poštne prosto 4 kor. 40 fil.)

Pošta.

S. R. Robadibreg. Spotariti se ne smejo z nikoga Ljubezen pokara a se ne cona. **Sárkány Ferenc. Domajinci.** Febr. 12-ga je z bojišča dani glás, da je sin žive zdrav na bojišči. **Škodnik Štefana domači. Domajinci** Škodnik Stefan je v Rusiji prevzet i se nahaja v Moskvi v Evakuations-spitali No. 15. Chodynka Nikolajewskije, Kasernen. **Dravec Feranca domači Bodonci.** Dravec Ferenc iz 18. domb. pp. 12. stotnije je mro v Rusiji i po-kopali so ga v Maidan — Piotrovkowek — Piotrokovi. Njegovo dūši najda večno blaženstvo dober Bog. **Tüll. G G. Sinik.** Kühar Mihal z Martinje, roj. l. 1893. iz 14. domobr. pp. je v Rusiji: Beresowka, Transbaikalien.

Strah

nas obide, če nam krv sili v glavo, če čutimo glavobol, nekrvost, mrzlotu, telovne bolečine krč, napjenost. Vse to shaja navadno iz prébavskih zmot. Večkrat potro šimo slabo, napinjajočo, žmetno prebavljajočo hrano, se pripeti, ka si želodec z premrzlimi pijačami prehladimo i večkrat zamžidimo pravočasno svoja droba sprázni. Če zato nastopijo neprijetne, bolne, krčovite i nemirne razmere, potrebno je, naj zburkano prebavo, hranenje i krvotok kak naj hitrej v red denemo. Vnogo jezér priznanci trdi, da v tej slučajaj izvrstno pomaga močna svedska tinktura (tinctura svedica), šteri se i za životni essenc ali balzam zové. Vtiša bolečino, oživilja i pomirja živce, stolec napravi, čisti, priporomore krvotok i odpravi vnogo betegov. Vsikdár bi jo mogli pri hiši meti proti naglim slabim čutenjem. Pomaga proti naglim slabim čutenjem. Pomaga proti krči, napihnenosti, riganji črvoboli, bojavni, krvostávljanji, metanici, mržnji i drugim prebavskim zmotam če je včasi pri rokáh. Pomaga prebavo i zato povekšava krv, to krepi i zatogavolo je izvrstno sredstvo za slabokrvne i oslabljene I Ka si ž njov hranenje v red postavijo. Vnoge snovi otopi v našoj hráni, šteri bi ovak neprebavno se vrgli vču v našega tela. Močna svedska tinktura moremo pri **Feller V. Eugen** lekarniki naročiti, **Stúbica, Centrale 146**, Zagreb žup: 3 velike kant poštne prosto za 5 K, Ali 12 malih kantic poštne prosto za 4 korone.